

Sempozyum

18.
Yüzyıl

Sahn-ı Semân'dan
Dârülfünûn'a
Osmanlı'da İlim ve
Fikir Dünyası

Âlimler, Müesseseler ve Fikrî Eserler

TEBLİĞ ÇAĞRISI

T.C.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ULUSLARARASI SEMPOZYUMLAR DİZİSİ:

SAHN-I SEMÂN'DAN DÂRÜLFÜNÛN'A OSMANLI'DA İLİM VE FİKİR DÜNYASI: ÂLİMLER, MÜESSESELER VE FİKRÎ ESERLER -IV
XVIII. YÜZYIL

22-23 Aralık 2017 İstanbul

XVIII. yüzyıl, Osmanlı Devleti'nin toprak kaybetmeye başladığı, isyanlar ve mali sıkıntılarla devlet yönetiminde istikrarsızlıkların görüldüğü bir yüzyıldır. Bunun bir sonucu olarak, bu yüzyıl kaybedilen toprakların geri alınma gayretleri, askeri ve mali alanlarda ıslahat ve yeni düzenleme çabaları ile geçmiştir. Bu yüzyılda Batı'nın üstünlüğü kabul edilmeye başlanmış ve bunun sebepleri sorgulanarak Avrupa'daki yenilikler takip edilmeye çalışılmıştır. Yüzyılın ilk çeyreğindeki, sonradan İale devri olarak isimlendirilen dönemde, bu çaba bariz olarak görülmektedir. Nitekim, bu amaçla Avrupa'ya elçiler gönderilmiş ve bu elçiler Avrupa'nın durumu ile ilgili raporlar hazırlamıştır. İbrahim Müteferrika tarafından kurulan matbaa da, bu çabanın bir tezahürü olarak gösterilebilir. Yine bu dönemde kütüphaneler kurulmuş, Yalova'da kağıt fabrikası açılmıştır. Medreselerin ıslahı da gündeme gelmiş, ancak netice alınabilecek girişimler yapılmamıştır.

Bununla birlikte tıp, fizik, astronomi ve matematik gibi ilimlere karşı bir ilginin uyandığı, bir tercüme heyetinin kurularak önemli görülen eserlerin tercüme edildiği görülmektedir. Diğer yandan mâli sıkıntılara rağmen, bu yüzyılda imar çalışmaları devam ettirilmiş, cami, medrese, sebil, çeşme vb. birçok yapı inşa edilmiştir. Yine, bazı padişahlar bizzat hat ve musiki ile meşgul olmuş, kültür ve sanat alanındaki gayretleri desteklemişlerdir. Yüzyılın sonlarına doğru ise, III. Selim zamanında, çok sayıda layiha hazırlanarak planlı ıslahat hareketlerine girişilmiştir. Bunlar arasında, askeri alanda kurulan eğitim müesseseleri özellikle zikredilmelidir.

Sempozyum çerçevesinde bu dönemdeki bilim ve düşünce hayatının ele alınacağı temel başlıklar ve akademik disiplinler şöyledir:

- Kur'an, Tefsir, Hadis
- Fıkıh, Fetva Mecmuaları, Kanunnâmeler
- Mantık
- Kelam
- Tasavvuf
- Felsefe
- Doğa Bilimleri ve Matematik Bilimleri
- Ahlak ve Siyaset
- Eğitim
- Sanat ve Mimari
- Kütüphaneler ve Kitap Kültürü
- Tercüme

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile Zeytinburnu Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği bu sempozyuma katılmak isteyenlerin, 200 kelimeyi geçmeyen bildiri özellerini belirtilen e-mail adresine 11 Haziran 2017 tarihe kadar göndermeleri beklenmektedir. Sempozyumda

bildiriler Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak sunulabilecektir. İstanbul dışından katılacaklar için konaklama imkânı sağlanacak ve seyahat giderleri karşılanacaktır. Sunulan tebliğler, kitaplaştırılarak yayımlanacaktır.

Önemli Tarihler:

Tebliğ özellerinin gönderimi için son tarih: 11 Haziran 2017
Kabul edilen tebliğlerin ilanı: 23 Haziran 2017
Tebliğlerin gönderimi için son tarih: 1 Aralık 2017
Sempozyum tarihi: 22-23 Aralık 2017
Makalelerin son teslim tarihi: 18 Ocak 2018

Düzenleme Kurulu:

Prof. Dr. Mürteza Bedir (Başkan)
Doç. Dr. Ahmet Hamdi Turat
Yrd. Doç. Dr. Mahmut Sâlihoğlu
Dr. Osman Sacid An
Araş. Gör. Nilüfer Kalkan Yorulmaz
Araş. Gör. Adem İrmak

İletişim: sahniseman18yy@gmail.com

Yer : Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi
Tarih : 22 - 23 Aralık 2017
Açılış : 22 Aralık Perşembe Saat: 09:30

**ZEYTİNBURNU
BELEDİYESİ**
zeytinburnu.bel.tr | 444 1984